

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Defensio Abbatiae Imperialis S. Maximini

Zyllesius, Nicolaus

Treveris, 1638

Arti. 1. Quam vim documenta exemplata habeant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14268

depositiones testium aliaque Iura producta & ponderata; cum Abbas nunquam ad hanc litem fuerit citatus, multò minus in eo Iudicio defensus vel auditus. Quod studiosè & non sine artificio videtur ita practicum fuisse, ne fortè Abbas compertens, animaduerteret illa quæ contra Monasterij statum agitabantur.

Atque hæc pauca de multis, quæ scilicet occasio & progressus fuerit litis Spirensis, sint dicta: Nunc votum Camerale examinandum, quod auctor libelli in speciem ad probandas supradictas positiones exhibuit.

SECTIO DECIMA.

Votum Camerale nihil contra Iura S. Maximini solidum continere sed potius in multis Archiepiscopo obesse ostenditur.

CVM non agatur de Senatus sententiâ, sed Senatoris duntaxat & Assessoris Spirensis opinione & voto, licebit omnino eius dicta redarguere, & ostendere in quantis uuctor voti à verò aberrauerit. Et cum ab auctore libelli idem votum pro Archiepiscopi præensione inter documenta eius producat, etiam fas nobis erit ijs, quæ pro Iure nostro dicit & concedit, tanquam ab aduersa parte admissis uti ad ipsum conuincendum.

Hoc duntaxat proposito, refutationem voti aggrediar; non ut omnia & singula eius dicta probationesque examinem & refutem, quod inutile æquè ac immensum foret.

s. I. Prima quæstio de Exemplatione documentorum excutitur.

Art. I. Quam vim documenta exemplata habeant.

PRincipio illud obseruandum Maximinianos in lite illa Spirensi, ad quam votum à Scriptore defertur, non fuisse auditos, neque rationes directo aut ex professo contra illos à Senatore (si Senator illud confecit) per illud votum opinante fuisse propositas, sed præcipuè contra Fiscum nomine Imperatoris agentem, & quatenus ipsorum Imperatorum facta Imperatores concernebant, non autem quatenus eadem facta Maximinianorum interesse Iusque tangere poterant.

Quorum respectu variant sanè rationes causæque dicendi ac decidendi, utpote in quorum Maximinianorum Iure consistat Ius Tertij, cui per rescripta Principum non ita præiudicatur, quemadmodum ipsorum Principum cedentium proprio Iuri.

Vnde fit, ut quod ad primam quæstionem in voto propositam attinet, consistere potuerit illa distinctio exemplorum, ut non valeant exempla expedita, etiam à Principe, nisi præsentem aut citatâ parte, dum de instrumentis agitur, sicut in Priuilegijs vel renouatione priuilegiorum, quam Papa vel Princeps facit, ut scilicet valeat illorum exemplatio, etiam partibus non vocatis, quod intelligendum est in quantum concernunt præiudicium Principum, Priuilegia renouantium exempla que confirmantium, modo ipsi Principes tales sint, qui

priui-

priuilegia ipsa principalia de nouo possent concedere (quæ limitatio etiam in ipso voto additur) atque etiam saluis alijs omnibus in rescriptorum ob cætera vitia obiectionibus, vti subreptionis, obreptionis, & similibus.

Sed vt exemplatio Priuilegij valeat in præiudicium Iurium tertij non præsentis, nèque vocati, hoc denique ita non est, *Didacus, Conarru. præct. quæst. cap. 21. num. 8.* quia tunc eadem ratio militat quæ in instrumentis, scilicet ne lædatur absens exactu, ad quem citatus non fuit, in quo ideo defensiones suas in contrarium allegare, vitiaue prætenforum Originalium ostendere non potuit, præsertim cum non modo de graui, sed de grauissimo præiudicio agitur, vt hic.

Quæ ratio fundata est in ipso Iure naturæ, quæ non magis tolli potest, quàm ipsa sui defensio, ab ipsis naturæ, Iurisque diuini principijs ordinata. *Clement. Pastoralis de re iudic.*

Art. 2. An à Principe tolli possit citatio partis in Exemplatione.

Fatetur votum id per ordinariam Principis potestatem fieri non posse, sed aliter sentit de potestate absolutâ, atque etiam de ordinariâ, ex causâ.

Verùm nequaquam cogitandum est Principes vti velle absoluta potestate, aut plenitudine potestatis (quam non malè vocant plenitudinem tempestatis, nullamque in bono Principe agnoscunt pij Doctores) *Didacus, Couar. var. resol. lib. 3. cap. 6. n. 8. Prasfab. Cod. lib. 1. def. 11. nu. 10. in alleg. Petrus Rebuffus. praxi benef. de non tollendo, ius quæsit. reg. 16. gloss. 6. num. 34.* nec id facillè fingi aut admitti debet, multò minus in hoc casu existimari: quod Imperatores optimi Principes, à Iure recedere, alterum lædere, Iuri tertij præiudicare cogitaerint aut intenderint suis rescriptis, vt Archiepiscopi prætensa exempla confirmarent. *Gail. lib. 2. obseru. 56. Pertinet enim, inquit, ad officium boni Principis curare, ne dilectionem proximi offendat, aut iustitiam violet, neue tempestatis potius, quàm potestatis plenitudine utamur,* Et ex Zasio addit, *Scio boni Principis potestatem ad tutelam subditorum & iustitiam asserendam esse amplissimam, ceterum, vt iniuria subditis fiat, illic Principis potestatem non agnosco, sed Tyranni, id enim dicimur posse quod honeste possumus.*

Accedit quod certum sit Confirmationes, quæ quibuscunque alijs absentibus ad nudam impetrantis petitionem concedi solent, illas semper clausulas ac conditiones, si non expressas, saltem subintellectas continere, *Saluo Iure Tertij.* Item *si preces veritate nitantur:* de quo latius infra tractabitur.

Deinde inserta non sunt in libello, illa Maximiliani & Caroli V. Diplomata, per quæ dicitur in voto *pag. 89.* priuilegia fuisse exemplata, neque etiam exhibetur illud Friderici, cuius mentio fit in eodem voto, quæst. *An Elisa. pag. 94. in principio,* vbi dicitur quòd iusta causa in Friderici priuilegio expressa sit, videlicet *Originalia in Bello & alias igne consumpta esse.*

Vnde fit, vt contra eorum clausulas ac formam nihil specialiter deduci possit.

Sed ex ipsa illius causæ allegatione, quod *Originalia in bello & alias igne consumpta sint,* euincitur ipsa originalia in prætensis illis Imperatorum exemplationibus visa non fuisse, vt pote quæ non extitisse sed etiam tunc perijisse asseratur, vnde consequens est nudam exemplationem simplicium exemplorum